

Ammattitaito ja ammatillisen osaamisen kriteerit sosiaalityöntekijän näkökulmasta

Valvira & Sosnet: Seminaari Sosiaalityöntekijän ammattitaidon
arviointi asiakasturvallisuuden näkökulmasta 15.3.2019

Anna Tiili, Sosiaalityöntekijöiden seura ry, Puheenjohtaja

Laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä ja ammattitaidon kriteerit

- ▶ Laki luo edellytyksiä toteuttaa sosiaalityötä valtakunnallisesti laadukkaalla tavalla ja asiakkaiden oikeusturvan huomioiden
- ▶ Yliopistotason koulutus ammattitaidon pohjana
- ▶ Onko ala valmis kohtaamaan ammattitaitoon liittyvät kriteerit?

Ammattitaito suhteessa koulukseen

- ▶ Opintojen aikana omaksuu kyvyn ymmärtää eriarvoisuutta
- ▶ Ammattitaidossa kyse rohkeudesta asettua heikomman puolelle
- ▶ Sosiaalityön arkea tarkastellaan yhteiskuntatieteellisten linssien läpi
- ▶ Taito tarkastella sosiaalisia ongelmia yksilönäkökulmasta ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta
- ▶ Rakenteellinen sosiaalityö keskeiseksi tehtäväksi yksilötyön rinnalle

Koulutuksen antama taustaymmärrys käytännön työhön

- ▶ Alan tutkimus: pienet ja yksityiset tarinat
- ▶ Ilmiöiden kokemuksellisuus, tilannesidonnaisuus, subjektiivisuus
- ▶ Todellisuus rakentuu sanojen ja keskusteluiden kautta

- ▶ Sosiaalityön käytännössä kohdataan ainutlaatuisia tilanteita
- ▶ Tieto rakentuu yhteisessä dialogissa

Sosiaalityön yliopistokoulutuksen anti: tutkimuksellinen ote

- ▶ Sosiaalityöntekijän täytyy yksilötyössä hyödyntää laajasti erilaista tietoa ja punnita erilaisia näkökulmia
- ▶ Käytännön työssä ei voi tarjota valmiita ratkaisuja -> Pitää löytää oikeat tutkimuskysymykset
- ▶ Luottamuksellinen suhde, asiakkaan tilannetta jäsenellään yhdessä

Kyky toimia eettisesti

- ▶ Kriteeristössä korostetaan sosiaalityöntekijä kykyä toimia eettisesti
- ▶ Julkinen valta
- ▶ Sosiaalityön eettiset periaatteet ja valtaan liittyvät teoriat
- ▶ Reflektiivinen suhde valta-asemaan
- ▶ Kyky korkeaan eettiseen harkintaan
- ▶ Hyvän hallinnon periaate

Antaako koulutus ja tutkimus riittävästi valmiuksia? Miten käytäntö vastaa kriteereiden vaateisiin?

- ▶ Koulutus antaa hyvät akateemiset ja tiedolliset perusteet
- ▶ Kyky arvioida työn vaikutuksia ja vaikuttavuutta?
- ▶ Tieteelliseen arvioon perustuvat menetelmät?
- ▶ Tutkimusperustainen käytäntö ei vielä riittävän vahva

- ▶ Tarvitaan yhteistä tahtotilaa
- ▶ Tutkimustiedon hyödyntäminen arjessa?
- ▶ Työn tiukat reunaehdot vs. suunnitelmallisuus?

Luottamuksellisen suhteen luominen ammattitaidon ydin

- ▶ Onko riittävästi aikaa dialogille?
- ▶ Muutos hidasta ja vaatii aikaa
- ▶ Kohtaammeko kiireen keskellä?

Asiakasturvallisuus, turvallisuus ja turvallisuuden tunne

- ▶ Turvallisuus sanana keskeinen sosiaalityön yksilötyössä

- ▶ Turvallisuuden tunne käsitteenä:

Perustarpeet täyttyvät, kokee itsensä osalliseksi. Epävarmuuksista huolimatta kokee jonkinlaista hallinnan tunnetta ja ennustettavuutta asioissaan. Faktoihin perustuva tieto käytettävissään, kun kohtaa vaikeita asioita. Riittävästi apua ja sosiaalista tukea haastavina hetkinä.

- ▶ Sosiaalityöntekijöille ammatinharjoittamisen näkökulmasta tärkeää ja ennen kaikkea asiakkaille tärkeää!

Kohti laadukasta arjen ihmisoikeustyötä

Kiitos!

